

Wit rondschijnend licht

Wie in herfst en winter blijft doorvaren moet er rekening mee houden dat de kans op varen in het donker toeneemt. En dan moet je een wit rondschijnend licht voeren. Om gezien te worden. Maar denk maar niet dat je even om de hoek een wit rondschijnend licht voor op je kano kunt krijgen. Bij Arend Bloem en sommige watersportzaken kun je weliswaar een mastlichtje op batterijen kopen voor ca. € 5,- maar dat is relatief zwaar, lastig te bevestigen en bovendien snel uitgeput. Een (duur) flashlight dat je op je zwemvest kunt bevestigen knippert, is fel en kan niet rond schijnen omdat je zelf het licht voor een deel afschermt. Paul de Boer meldt echter dat Arend Bloem nu voor € 20,- wit rondschijnend licht met platte muntbatterij verkoopt dat je op je pet of zwemvest kunt klemmen. Deze lampjes, o.a. bedoeld voor trimmers, zouden ook in sportzaken te krijgen zijn.

De bekende ledlampjes voor fietsers zijn heel energiezuinig en niet duur, maar die geven rood, oranje/geel of groen licht. Wit ledlicht is veel duurder.

De echte oplossing moet zijn: een wit licht dat boven je hoofd uitkomt zodat het daadwerkelijk kan rondschijnen. Dus een lichtgewicht licht op je hoofd(deksel), zoals bijv. Klaas B. en Peter S. hebben, of een lampje aan een soort mastje. We kwamen tot de conclusie dat de minst dure oplossing was zelf iets in elkaar te zetten. De afgelopen maand hebben we verschillende oplossingen gevonden, die we hieronder zullen beschrijven.

1. zelf bouwen uit onderdelen

De meest ingewikkelde oplossing is alles zelf uit onderdelen in elkaar zetten. Voordeel is dat je de vormgeving vrijwel geheel in eigen hand hebt. Bij Okaphone in Groningen kochten we 3 ledlampjes, met houdertjes, bijbehorende weerstandjes (laat de winkelier maar uitrekenen welke weerstandjes je moet hebben), 4 penlite batterijen en een batterijhouder (zie fig 1).

Fig. 1. Onderdelen om zelf een rondschijnend licht te maken.

Ook lieten we ons uitleggen wat aan wat moest worden gesoldeerd en wat de + en de – pool van de ledlampjes waren. Bij elkaar kostte dit minder dan € 10,-. Witte ledjes zijn ca € 4,-, maar blauwachtig-witte slechts € 0,60 per stuk. Ondanks dat we geen

elektronica-specialisten zijn en niet vertrouwd zijn met fjnsolderen, zaten de onderdelen in ca een half uur aan elkaar gesoldeerd en deden de lampjes het (zie fig. 2).

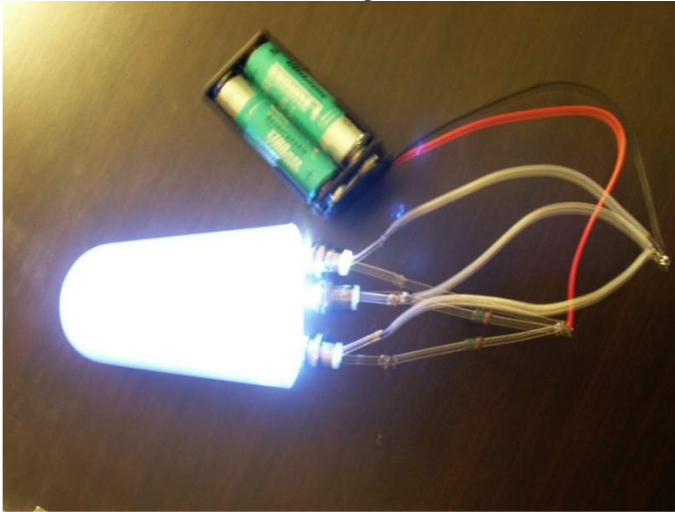

Fig. 2. De onderdelen aan elkaar gesoldeerd en de Tupperware huls verlicht.

Het voordeel van ledlampjes is dat ze weinig stroom vragen en dus lang branden op een set batterijen, nadeel is dat ze voornamelijk één kant uitschijnen. Dit probleem is op te lossen door de lampjes in een plastic bakje te doen dat het licht voldoende diffuus verspreidt waardoor je een goed zichtbaar lichtbakje krijgt. Het gaat immers niet om zien, maar om gezien te worden. Na een langdurige speurtocht bleek dat met ouderwetse Tupperware bakjes het beste egaal diffuus licht verkregen wordt. De bakjes van andere merken en nieuwe soorten van Tupperware bleken of te helder of te dof te zijn; ze gaven in ieder geval geen egaal diffuus verlichte buitenkant. Voor de ledlampjes zijn met name de ijslollyhouders perfect en ze kosten € 1,15. Voorafgaand aan het solderen zijn de draden die de batterijen en de weerstanden met de lampjes moeten verbinden eerst door de spleet in het dekseltje (voor het lollystokje) gewurmd. Met de deksel vastgetaped op het houdertje is het geheel in ieder geval spat/regendicht (zie fig 3).

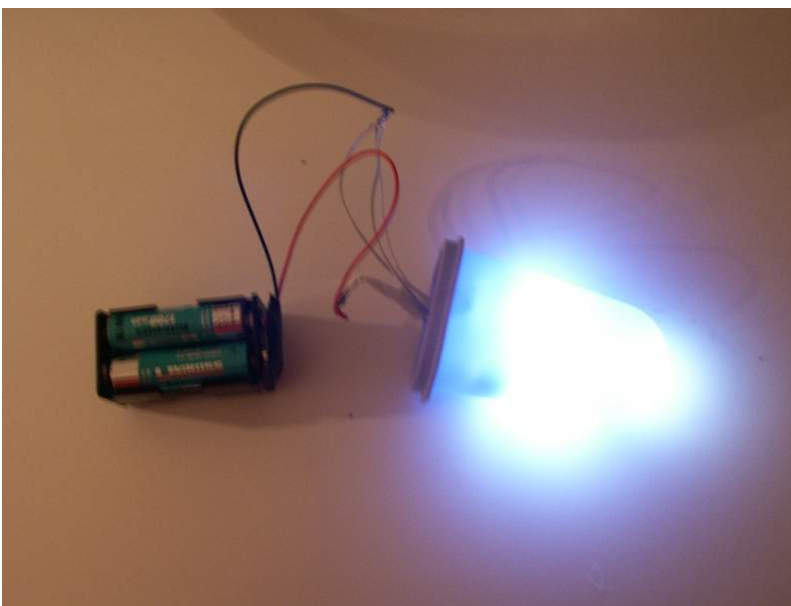

Fig. 3. De lampjes zijn waterdicht afgesloten

Rest nog de afwerking naar eigen inzicht. Je kunt het geheel bijv. op een kinderfiets-vlaggetje monteren (zie bij punt 4) of met klittenband o.i.d. op je hoofddeksel bevestigen.

Fig. 4. Petzllampje + ijslollyhouder

2. Hoofdlampje+Tupperware ijslollyhoudertje

Veel simpeler, maar duurder (20-50 euro) is een lichtgewicht hoofdlamp met band te kopen, bijv. van Petzl (bijv. bij Beversport en (water)sportzaken). Deze lamp dient om mee te zien, maar je kunt hem meervoudig aanwenden en maken tot een lamp om zelf gezien te worden (zonder te verblinden). Je kunt de hoofdband in plaats van horizontaal ook verticaal om je hoofd dragen, met de lamp naar boven gericht. Een rondschijnend licht krijg je door op dit lampje het eerder al genoemde Tupperware ijslollyhoudertje met tape vast te zetten. Het resultaat zie je in fig. 4/5.

Fig. 5. Verlicht ijslollyhouder door Petzllamp.

Fig. 6. Tupperware bakje van binnen verlicht door een oranje fiets-ledlampje

3. Tupperware bakje op achterdek

Een goedkope en simpele oplossing is om met tape een fiets-ledlampje op de deksel van een Tupperware bakje te plakken en het waterdichte bakje met deksel naar beneden achter op je kano te klemmen onder je dekelastieken.

Dit licht is heel goed zichtbaar, behalve van voren omdat je dan zelf het licht afschermt. Bij golven die hoger zijn dan de kano, verdwijnt het licht bovendien voortdurend achter een golf. Zie fig 6 en 12.

4. Lampionstokje met lampje

Begin november diende zich nog een vierde simpele en goedkope oplossing aan: een lampionstokje met lampje en batterij. Bij onze fietsenmaker waren ze inclusief penlitebatterijen voor slechts € 2,- te koop. Na Sint Maarten zijn ze vermoedelijk niet meer te krijgen, maar je kunt het altijd proberen (waar laten ze de stokjes die over zijn?). Dit jaar waren er lampionstokken te koop met een vrij korte stok en met het lampje in een extra plastic omhulsel (zie fig. 7/8).

Fig. 7. Een lampionstokje met lampje

fig. 8. Detail van lampionlampje

Het geheel doet op zijn minst regendicht aan en is met wat tape vermoedelijk ook eskimoteerbestendig te maken.

Het korte stokje is eenvoudig op de rug van je zwemvest te tapen (fig. 9) of aan een kinderfietsvlaggetje te bevestigen (fig. 10/11). Zo'n vlaggenstokje is eenvoudig op een plankje te bevestigen (bijv. Ikea wit kunststof snijplankje). Dat plankje kun je vervolgens eenvoudig onder je dekelastieken klemmen. In fig. 12 zie je het effect in het donker van zowel deze oplossing als van het lichtbakje op het achterdek.

Het voordeel van zo'n oranje vlaggetje is dat je ook overdag in hoge golven beter zichtbaar bent voor andere schepen (fig. 13). Als je bovendien koperdraad en/of een stukje aluminiumdeken bevestigt aan de stok en/of vlag ben je, volgens Arjan en Peter S, zelfs voor de radar zichtbaar.

Fig. 9. Lampionstokje met tape bevestigd aan zwemvest.

Fig. 10. Lampionstokje bevestigd aan kinderfietsvlaggenstok

Een bezwaar van deze lange vlaggenstok is dat je er eerder mee tegen bruggen opbotst en dat je er last van kunt hebben bij het eskimoteren. De oplossing is te vinden door de stok aan een veer, bijv. van een autoantenne, te bevestigen waardoor hij zelfoprichtend wordt. Volgens Janny moet je overigens toch wel uitkijken voor het misschien gevaarlijk heen

en weer zwiepen van deze constructie in golven of wind. Daarom is het beter om de zware batterijhouder van het lampionstokje af te schroeven en de stroomdraden te verlengen zodat de batterijen onderaan de vlaggenstok kunnen worden bevestigd. Zorg er dan wel voor dat de batterijhouder goed waterdicht wordt gemaakt. Als de vlaggenstok ook zonder batterijhouder te veel heen en weer zwiept kun je hem stijver maken door een staaf in de holle plasticstok te schuiven (geen ijzer, denk aan je kompas).

Verbetersuggesties zijn welkom.

Fig. 11. Detail van lampionstokje aan kinderfietsvlaggenstok.

Fig 12. Verlichting met lampionlampje in vlaggenstok en met bakje op achterdek

Tot slot

Voor de meeste kanoërs zal de verlichting niet direct een onderwerp zijn dat hen erg bezighoudt, maar in deze dagen dat het (te) vroeg donker is, loop je als je 's middags gaat kanoën toch een gerede kans in het donker terug te keren. Ons is dat al verschillende keren overkomen. Als minstens één van de boten dan verlichting heeft, is dat toch wel plezierig.

We hebben 3 lampionstokjes -met-lampje ter beschikking van de leden in de loods gelegd. Je moet zelf voor de 2 penlitebatterijen zorgen en voor tape om het stokje op je zwemvest te bevestigen. Misschien is een oplaadstation voor oplaadbare batterijen in de loods een idee? En als iemand nog een slimmere oplossing heeft voor de bevestiging op de zwemvesten in plaats van steeds met tape te moeten werken, des te beter. Er kunnen eventueel ook drie kinderfietsvlaggetjes klaargemaakt worden voor gebruik in combinatie met een lampionlampje.

Het voordeel van de toepassingen met penlitebatterijen is dat je daarvoor oplaadbare batterijen kunt gebruiken, het nadeel is dat je meer gewicht hebt als je de lamp op je pet wilt vastmaken.

Fig 13. Het vlaggetje is goed zichtbaar boven de horizon

Robbert van der Eijk

